

Bouwhistorisch onderzoek

BOUWHISTORISCHE NOTITIE

Adres	: pad links van Helper Westsingel 88
Auteur	: 5.1.2e
Datum	: Groningen, 28 januari 2025

Inleiding

Vanwege de vraag naar de waarde van de bestrating van het pad links naast Helper Westsingel 88 wordt hieronder met behulp van oude kaarten en gegevens uit het archeologische onderzoek in kort bestek de situatie geduid waarna een conclusie volgt.

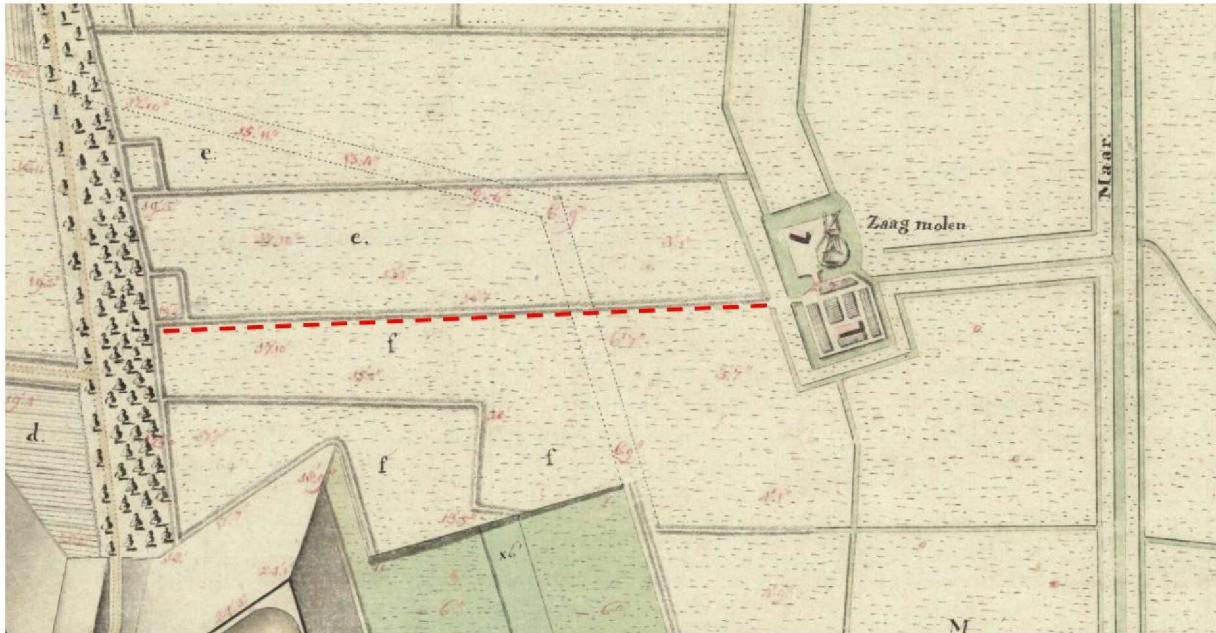

Situering van het pad.

Het pad nader bekeken

Het pad voert naar het terrein waar in de late middeleeuwen Huis de Wijert heeft gelegen. Dit huis (een borg) is in het begin van de 16^e eeuw volledig verwoest en tussen 1553 en 1559 weer opgebouwd. Tussen 1680 en 1731 is het huis gesloopt en op het terrein werd een houtzaagmolen gebouwd die ook al weer lang geleden is gesloopt.

Hoe oud het pad is dat vanaf de Helper Westsingel naar het westen loopt is niet met zekerheid te zeggen. Vermoedelijk is het veel ouder dan de Helper Westsingel en het Helperdiep (gegraven rond 1800). Wat opvalt op oude kaarten is dat de dam die de toegang tot het borgterrein verzorgt precies in het verlengde ligt van het pad en het is daarom zeer wel denkbaar dat vanaf hier een pad liep naar de Verlengde Hereweg (de prehistorische route over de Hondsrug).

Kaart van Eckeringa uit 1787 t.b.v. de uitbreiding van de Helperlinie vanaf 1786. Het te graven Helperdiep is gestippeld aangegeven. Het huidige pad bevond zich vermoedelijk langs de houtwal. (het noorden is op deze kaart de onderzijde).

In de late 19^e eeuw ontstond er industrie langs het Helperdiep. Ten noorden van het pad vestigde zich “NV J.K. Hammingh’s Verenigde Fabrieken van Vruchtenconserven, Alcoholhoudende en Alcoholvrije dranken”. De huidige bestrating dateert uit deze periode.

Detail van een kaart uit de vroege 20^e eeuw. De Fabriek met het pad (rode stippellijn) naar het borgterrein zijn duidelijk te herkennen.

De huidige bebouwing (rode lijnen) geprojecteerd op de oudste kadasterkaart uit omstreeks 1830.

Conclusie

De bestrating van granietkeien van dit pad vormt een herinnering de drankenfabriek die ten noorden van het pad heeft gestaan en daarmee aan het industriële verleden van de Helper Westsingel/Helperdiep. Bovendien vormt de 'oude' bestrating een verwijzing naar het zeer oude pad dat van het borgterrein naar de Verlengde Hereweg liep. Door de aanleg van het Helperdiep rond 1800 raakte dit pad afgesneden en werd aangesloten op de Helper Westsingel. Handhaven van de huidige bestrating verdient dus aanbeveling als herinnering naar deze geschiedenis.